

Verwijderen dennen ramp voor vogels?

Arnoud van den Berg

In het Haarlems Dagblad van 15 januari 1993 (blz. 14) staat een artikel over het kappen van dennen op het landgoed Kennemerduin ("Kappen van dennen gestopt vanwege reigerskolonie"). Dit artikel bracht mij tot de volgende reactie.

In de laatste jaren blijken veel natuurbeheerders voorstander te zijn van het verwijderen van naaldbomen uit natuurgebieden. De reden is dat naaldbomen oorspronkelijk zijn aangeplant en hier 'van nature' niet thuishoren.

Dit argument getuigt mijns inziens van utopisme. Als men consequent alle soorten planten die oorspronkelijk niet in Nederland voorkomen wil verwijderen, zal men, gechargeerd gesproken, het halve duingebied moeten afgraven. Het zijn immers niet alleen naaldbomen die zijn aangeplant of, al of niet met opzet, aangevoerd maar ook een groot aantal andere bomen, struiken en kruiden.

'Monoculturen' van aangeplante naaldbomen worden als vogelarm beschouwd. Er wordt echter vaak over het hoofd gezien dat naaldbomen, vooral kleine groepen naaldbomen in een bestand loofhout, van groot belang zijn als nestelplaats voor, vaak zeldzame, vogels. In Kennemerland bijvoorbeeld bevinden vrijwel alle nesten van Haviken, Sperwers en Buizerden zich in naaldbomen. Ook prefereren de Blauwe Reigers op het landgoed Kennemerduin in Heemstede dergelijke bomen, getuige bovenvermeld artikel.

Al deze dieren beginnen vaak vroeg in het voorjaar te nestelen wanneer loofbomen nog geen bladeren dragen. Waarschijnlijk kunnen ze zonder naaldbomen in veelal druk door mensen bezochte terreinen onvoldoende dekking en rust vinden. Het plan om naaldbomen stelselmatig uit duinbossen te elimineren lijkt mij derhalve even onaanvaardbaar als het idee van bepaalde beheersinstanties om alle vogelnestkasten te verwijderen. Men moet zich bovendien realiseren dat een aantal interessante vogelsoorten zoals Kuifmees, Zwarte Mees, Sijs en Kruisbek zonder de aanwezigheid van naaldbomen zou uitsterven.